

III. AKTUALNE WYDARZENIA I PROBLEMY

Odpowiadając na liczne postulaty rozpoczynamy w niniejszym dziale naszego kwartalnika publikowanie odpowiedzi na pytania związane z liturgią. Pytania można przekazywać osobiście przy okazji sympozjów organizowanych pod patronatem Komisji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, bądź bezpośrednio do redakcji (adres na s. 2 okładki).

Postawy liturgiczne podczas celebracji Mszy świętej

W różnych parafiach i domach zakonnych można się spotkać z faktem, że w tych samych miejscach liturgii wierni przyjmują różne postawy. Czy są konkretne normy regulujące kiedy można siedzieć, kiedy należy stać, a kiedy klęczeć?

Normy takie zawarte są zarówno w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego, jak i w Instrukcji Konferencji Episkopatu Polski wydanej w związku z wprowadzeniem nowego Mszału ołtarzowego. Poniżej przytaczamy stosowne punkty.

OGÓLNE WPROWADZENIE DO MSZAŁU RZYMSKIEGO (NUMERY: 20-22)

20. Jednakowa postawa ciała, którą powinni zachowywać wszyscy uczestnicy liturgii, jest znakiem wspólnoty i jedności zgromadzenia, wyraża bowiem, a zarazem wywiera wpływ na myśli i uczucia uczestników (por. KL 30).

21. Aby osiągnąć jednolitość w gestach i postawie ciała, wierni powinni się stosować do wskazań, jakie podczas akcji liturgicznej kierują do nich diakon, kapłan lub inny sługa liturgii. Ponadto w każdej Mszy, jeżeli przepisy nie określają inaczej, wierni mają stać: od rozpoczęcia śpiewu na wejście lub gdy kapłan podchodzi do ołtarza, aż do kolekty włącznie, podczas śpiewu Alleluja przed Ewangelią i gdy się głosi Ewangelię, w czasie wyznania wiary i modlitwy powszechnej oraz od modlitwy nad darami ofiarnymi aż do zakończenia Mszy św. z wyjątkami podanymi niżej. Siedzą natomiast podczas czytań przed Ewangelią i psalmu responsoryjnego, podczas homilii i przygotowania darów, oraz według uznania, gdy zachowują milczenie po Komunii. Klękają zaś na czas konsekracji, chyba że stanie temu na przeszkodzie brak miejsca, większa liczba obecnych czy inne uzasadnione przyczyny.

Konferencja Episkopatu ma jednak prawo przystosować gesty i postawę ciała określoną w Obrzędach Mszy rzymskiej do kultury poszczególnych narodów (por. KL 39). Należy przy tym uwzględnić treść i charakter odpowiedniej części Mszy.

22. Do gestów zalicza się także takie czynności, jak przyjście kapłana do ołtarza, przeniesienie darów i podchodzenie wiernych do Komunii. Trzeba się starać, by te czynności były wykonywane godnie z towarzyszeniem właściwych im śpiewów, określonych szczegółowymi przepisami.

INSTRUKCJA EPISKOPATU POLSKI DLA DUCHOWIEŃSTWA W ZWIĄZKU Z WYDANIEM NOWEGO MSZAŁU OŁTARZOWEGO (Z 11 MARCA 1987 ROKU)

28. Jednakowa postawa ciała, którą powinni zachować uczestnicy liturgii, jest znakiem wspólnoty i jedności.

Wierni stoją:

- a) od wejścia kapłana do kolekty włącznie;
- b) podczas śpiewu przed Ewangelią, w czasie Ewangelii, wyznania wiary i modlitwy powszechnej;
- c) od wezwania: Módlcie się, aby... do: Baranku Boży, z wyjątkiem modlitwy epikletycznej i słów przeistoczenia;
- d) w czasie modlitwy po Komunii i zakończenia Mszy świętej.

Wierni mogą siedzieć:

- a) w czasie czytań i psalmu responsoryjnego;
- b) w czasie homilii,
- c) w czasie przygotowania darów;

d) w czasie rozdzielania Komunii świętej, milczenia po Komunii świętej.

Wierni klęczą:

a) w czasie modlitwy epikletycznej i przeistoczenia;

b) na słowa: Oto Baranek Boży; Panie, nie jestem godzien;

c) w czasie przyjmowania Komunii świętej, jeżeli okoliczności na to pozwalają.

Ludzie w starszym wieku, słabi i chorzy mogą siedzieć w czasie całej Mszy świętej i nie należy ich niepokoić. Podobnie w kaplicach szpitali i zakładów specjalnych trzeba uwzględnić stan zdrowia uczestników.

29. W czasie wyznawania wiary wszyscy pochylają się na słowa: I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem. Klęczą zaś w uroczystość Zwiastowania i Narodzenia Pańskiego.